

“Əkinçi”dən başlanan şərəfli yol

Milli mətbuatımızın bü-növrəsi 1875-ci il iyulun 22-də “Əkinçi” qəzetinin ilk nömrəsinin nəşri ilə qoyuldu. Bütün Qafqazda böyük əks-səda doğuran bu qəzetin naşiri də, redaktoru da, korrektoru da Azərbaycan milli maarifçilik hərəkatının banilərindən biri, təbi-ətşünas alim Həsən bəy Zərdabi idi. Qəzetin ərəşəyə gəlməsində Mirzə Fətəli Axundov, Seyid Əzim Şirvani, Nəcəf bəy Vəzirov, Əsgər ağa Gorani və başqa ziyalıların böyük xidmətləri olmuşdur. Dövrünün görkəmli maarifçiləri olan bu şəxsiyyətlər “Əkinçi” qəzeti səhifələrində öz maarifçi və demokratik ideyalarını təbliğ edərək, ictimai, siyasi və bədii fikrin inkişafına böyük təsir göstərmişlər.

Amma... necə ki, bulağın gözünü qapamaq, axar suyu dondurmaq mümkün deyil, bax, eləcə Yaxın və Uzaq Şərqdə Azərbaycan adıyla bərqərar olan bir diyarın potensial gücünü əlindən almaq qeyri-mümkün olmuşdur. Şərq dünyasında ilk dəfə teatrın yaranması məhz bizim adımızla bağlıdır. Bu və ya buna bənzər yeniliklərimiz, qələbələrımız çoxdur. Lakin onlardan biri hamımız üçün daha məhrəm, doğma, əzizdir. Bu da Azərbaycanda ilk dəfə işıq üzünə görə “Əkinçi”dir. Biz bilərəkdən

“qəzet” sözünü yazmadıq. Çünki “Əkinçi” təkçə qəzet olaraq dünyaya gəlməmişdi, yaşamamışdı. O, dili, dini eyni olan, təmsil etdiyi xalqın aynasıydı, həyatda nə mövcud idisə, gözə nə dəyirdisə, diqqəti nə çəkirdisə, hamısını, büsbütün olduğu kimi göstərir, əks etdirir, öz oxucularına çatdırırdı. Çünki onun qayəsi, xəmiri, suyu məhz milli amallardan götürülmüşdü. Bu amal da onu doğmalaşdırmış, sevdirmişdir. Bu gün adını fərəhlə, iftixarla çəkdiyimiz “Əkinçi” ahılşmağa macal tapmadı. Lakin gənc olmasına baxmayaraq, neçə-neçə müdriklərdən artıq məsləhət, tövsiyə verdi. Onun sözlərindən bərəkət, torpaq, zəhmət, halal çörək ətri gəlib, hələ çox da gələcək.

Professor Cahangir Məmmədli haqlı olaraq qeyd edir ki, Azərbaycan mətbuatı bu mənada “Əkinçi” dayaqları üzərində durmuşdur. Bu dayaqların banisi özü elə o vaxt “Əkinçi”ni dünyanın önəmli qəzetləri ilə müqayisə edərək yazırdı: “Dünyada hər qəzeti beş, ya on adam inşa edir. Onu çap edən, hərfələrini düzən, qələtlərini düzəldən başqa kəslər olur. Amma bu işlərin hamısını görə mən özüm görüm... Kəs bizə diqqət edənələr, bu qəzetin kəsini görəndə gülməyin. Gülmək yeri de-

vil. Siz ağlayın ki, bizim müsəlmanların birçə qəzeti də basdırmağa adamı yoxdur”.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev “Əkinçi”nin 140 illik yubileyi münasibətilə xoşməramlı fərman imzalayanda bir ziyalı kimi biz də sevindik.

Milli mətbuatımızın ənənələri bu gün də aktualdır. Çünki “Əkinçi” həmişə torpağımızın əsl sahibi mövqeyindən çıxış etmişdir.

Kimə bəlli deyil ki, Azərbaycanın torpağı necə məhsuldar, necə barlı-bərəkətlidir? Lakin bizlər üçün çox, tarix üçün qısa zaman kəsiyi qəbul olunan ərəfədə torpağımıza doğma münasibət, demək olar, öləmişdi. Təbii ki, hər şeyin bir axarı olduğu kimi, torpağımızın da istismarının sonu çatdı, SSRİ adlı bir qurum dağıldı. Başqa respublikalar kimi, bizim Azərbaycanın da canı əsarətdən qurtuldu. Müstəqillik qazanmış, azadlığa çıxmış ölkənin torpaqları da öz sahibinə qaytarılmalıydı. Bunun üçün də böyük təcrübəsi, idarəçilik, təşkilatçılıq istedadı olan ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə respublikamızda Aqrar İslahat Komissiyası yaradıldı.

Komissiya öz işinə başladı. Torpaq, necə dəyərlər, mizan-tərəzi tarazlığı ilə öz sahibinə qaytarıldı.

1997-ci ilin aprel ayında bu taleyüklü məsələyə həsr olunmuş ümumölkə əhəmiyyətli toplantı keçirildi. Burada mövcud problemin inkişaf yolları göstərildi. Çıxış edənləri məmnunluqla və diqqətlə dinlədikdən sonra dövlətimizin başçısı özünün xeyirxah məsləhətlərini verdi. Məhz o vaxtdan torpağa münasibət büsbütün dəyişdi. Məhsuldarlıq artıb. İndi ötən illərlə müqayisədə sahələrdən nəzərdə tutulduğundan 5 faizdən artıq məhsul toplanır. Bazarlarda kənd təsərrüfatı məhsulları bollaşdıqca, günbəgün ucuzlaşma da nəzərə çarpır.

Əgər biz ölkəmizdə geniş vüsət almış aqrar islahatı mərhələlərə bölsək, inamla, fəxrlə demək olar ki, bu mərhələlər çox böyük qələbəmizlə, uğurlarımızla arxada qalmışdır. İndi ən inkişaf etmiş ölkələr bizi tərəddüdsüz tanıyır və gələcək perspektivlərimiz, inkişafımız üçün bizimlə əməkdaşlıqdan çəkinmirlər.

“Əkinçi” bizim üçün milli bayrağımız qədər əzizdir, doğmadır.

Murtuzəli HACIYEV,
Aqrar elmlər üzrə fəlsəfə
doktoru, Kənd Təsərrüfatı
Nazirliyinin Mətbuat
Xidmətinin rəhbəri.
Sabir HÜSEYNOV,
“Kənd həyatı” qəzetinin baş
redaktoru.